

anfører, at mulighederne for at vurdere en telefonisk afhøring som led i den samlede bevisvurdering er væsentligt ringere end mulighederne for at vurdere en afhøring ved fremmøde i retten eller via videoforbindelse.

Retsplejerådet finder dog, at telefoniske afhøringer bør kunne anvendes, når det ville være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder at gennemføre afhøringen ved fremmøde i retten eller via videoforbindelse. Er der tale om en forklaring af afgørende betydning for sagen, bør telefonisk afhøring imidlertid ikke kunne finde sted i straffesager, og i civile sager bør det kun kunne ske med parternes samtykke.

Retsplejerådets forslag om, hvilke betingelser og kontrolforanstaltninger der skal gælde, når vidner og sagkyndige skal afgive forklaring via videoforbindelse eller telefon, finder tilsvarende anvendelse ved *partsforklaringer* under et retsmøde i civile sager.

Når en afhøring skal gennemføres ved *tolk*, vil det efter Retsplejerådets opfattelse generelt være bedst, at tolken befinder sig samme sted som den, der skal afhøres. Dette bør derfor være udgangspunktet. Det samme gælder ved tolkning af hensyn til en part, herunder sigtede eller tiltalte i en offentlig straffesag. Tolken bør således som udgangspunkt befinde sig samme sted som den, der skal tolkes for.

Disse udgangspunkter bør imidlertid efter Retsplejerådets opfattelse kunne fraviges, hvis tolken ellers ville skulle rejse meget langt (eksempelvis fordi der ikke er ret mange tolke i landet, som mestrer det pågældende sprog). Retten bør således efter en konkret vurdering kunne tillade tolkning via videoforbindelse, hvis tolken og den, der skal tolkes for, ikke befinder sig samme sted, eller hvis det ville være uforholdsmæssigt besværligt for tolken at møde op samme sted som den, der skal tolkes for.

Vidner og syns- og skøns mænd vil efter Retsplejerådets forslag i givet fald have pligt til at afgive forklaring via videoforbindelse efter de almindelige regler om *vidnepligt*.

Retsplejerådet har overvejet, om vidner bør kunne pålægges at deltage i en telefonisk afhøring. Retsplejerådet finder, at et vidne alene bør have pligt til at afgive telefonisk forklaring for retten, når vidnet skriftligt har fået pålæg herom.

Der henvises til betænkning nr. 1401/2001 side 361-371.

6.2.2.2. Justitsministeriet kan tilslutte sig Retsplejerådets forslag om vidners og sagkyndiges, herunder syns- og skøns mænds, afgivelse af forklaring i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation.

Det har i forbindelse med høringen over betænkning nr. 1401/2001 været anført, at der i straffesager bør gælde et ubetinget krav om, at alle væsentlige vidner afgiver forklaring ved fremmøde i retten, idet det kan være vanskeligt at vurdere et vidnes troværdighed, hvis vidnet afgiver forklaring ved anvendelse af en videoforbindelse. Justitsministeriet er imidlertid enig med Retsplejerådet i, at retten bør have mulighed for konkret at bedømme og afgøre, om det er hensigtsmæssigt og forsvarligt, at et vidne afgiver forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede.

Lovforslaget er på denne baggrund udformet i overensstemmelse med Retsplejerådets lovudkast i betænkning nr. 1401/2001.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, 61, 64 og 68 (forslag til retsplejelovens §§ 32 c, 32 d, 149, 174 og 192), og bemærkningerne hertil.

6.2.3. Optagelse og protokollering af forklaringer

6.2.3.1. Retsplejerådet finder, at der bør kunne ske *billedoptagelse* af en indenretslig forklaring, som afgives *før hovedforhandlingen*, med henblik på anvendelse af optagelsen som bevis under hovedforhandlingen. Rådet anfører, at skønt en lydoptagelse giver væsentlig ringere mulighed for at vurdere forklaringen end en billedoptagelse, bør der undtagelsesvis kunne ske *lydoptagelse* af en forklaring, hvis billedoptagelse ikke er mulig.

Retsplejerådet finder endvidere, at der bør gælde den hovedregel, at en forklaring, der billed- eller lydoptages før hovedforhandlingen, skal protokolleres i referatform på samme måde som andre forklaringer, der afgives før hovedforhandlingen. Retsplejerådet henviser bl.a. til, at et retsbogsreferat af forklaringen vil kunne bruges af parterne ved forberedelsen af hovedforhandlingen og fremlægges som skriftligt bevis, hvis ingen af parterne ønsker en fuldstændig afspilning af optagelsen under hovedforhandlingen. Retten bør dog kunne bestemme, at der ikke sker protokollering, idet parternes synspunkter herom må tillægges betydelig vægt.

Retsplejerådet foreslår ingen ændringer af de gældende regler om *protokollering af forklaringer under hovedforhandlingen*.

Retsplejerådet har overvejet muligheden for at foretage *billed- eller lydoptagelse* af forklaringer, som afgives *under hovedforhandlingen*.

Retsplejerådet finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at foreslå regler om systematisk optagelse af forklaringer, som afgives under hovedforhandlingen. Retsplejerådet henviser bl.a. til, at optagelsen i langt de fleste tilfælde ikke ville blive brugt. Derimod fore-